

Minnesanteckningar

Läraryr utbildningskonventets möte den 4 december 2013
GIH, Stockholm

Närvarande:

Mats Tegmark, ordförande, Högskolan Dalarna
Maria Jarl, vice ordförande, Göteborgs universitet
Ylva Sundmark, sekreterare, Högskolan Dalarna
Anita Eriksson, Högskolan i Borås
Irène Arvidsson, Högskolan i Borås
David Lifmark, Högskolan Dalarna
Birgitta Sandström, Dans- och Cirkushögskolan
Bengt Larsson, GIH
Jane Mechbach, GIH
Ingrid Nordqvist, Högskolan i Gävle
Cecilia Ihse, Göteborgs universitet (adj.)
Cecilia Kjellman, Högskolan i Halmstad
Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad
Cristina Robertson, Högskolan i Jönköping
Kierstin Furberg, Högskolan i Jönköping
Lena Löfgren, Högskolan Kristianstad
Torgny Ottosson, Högskolan Kristianstad
Lena Garberg, Högskolan Väst
Inga-Lill Fjällsby, Karlstads universitet
Kenneth Nordgren, Karlstads universitet
Hilde Altern, Konstfack
Lisa Öhman, Konstfack
Lena Söderström, KMH
Per-Henrik Holgersson, KMH
Maria Weurlander, KTH
Mikael Cronhjort, KTH
Helena Loborg, Linköpings universitet (adj.)
Thomas Östholm, Linköpings universitet
Brita Johansson-Cederblad, Linnéuniversitetet
Anders J. Persson, Luleå tekniska universitet
Cathrine Norberg, Luleå tekniska universitet
Ingrid Carlgren, Lunds universitet
Sinikka Neuhaus, Lunds universitet
Anders Olsson, Malmö högskola
Tomas Berglund, Mittuniversitetet
Peter Gustafsson, Mälardalens högskola
Therese Welén, Mälardalens högskola
B-O Molander, Stockholms universitet
Karin Orving, Stockholms universitet
Per Båvner, Stockholms universitet
Hanna Sveen, Södertörns högskola
Annika Kjellsson Lind, Umeå universitet
Jan Mannberg, Umeå universitet
Maria Löfgren, Umeå universitet
Anna Hagborg, Uppsala universitet
Jörgen Lennqvist, Örebro universitet

Jonas Arnell, Lärarförbundet
Pontus Bäckström, Lärarnas Riksförbund

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande Mats Tegmark öppnar mötet efter välkomsthälsning av Jane Mechbach, som helt kort informerar om GIH.

2. Fastställandet av föredragningslistan

Föredragningslistan fastställs med tillägg av övriga frågor.

3. Föregående minnesanteckningar

Föregående minnesanteckningar (2013-09-26) läggs till handlingarna. Frågan om 7-9 utbildningen kommer att lyftas igen.

4. Val av justeringsperson

Hilde Altern, Konstfack, väljs att tillsammans med ordföranden justera minnesanteckningarna.

5. Meddelanden

Översyn av konventets stadgar (Maria J)

Med anledning av föregående mötes diskussion, som lyfte behovet av LUK som språkrör för lärarutbildningsfrågor, kan stadgarna behöva revideras. En av frågorna är representation: hur ser vår ledamotslista ut? Enligt stadgarna ska det vara två representanter per lärosäte. Lärarutbildningskonventet bör vara en stabil grupp och därför bör man i största möjliga mån undvika ersättare.

En annan fråga som ska diskuteras är adjungeringar; ska det finnas sammanhang där lärosätenas representanter möts själva, utan fackliga representanter?

AU tar upp frågan i januari och återkommer på marsmötet.

Diplomatiska visiter (Mats T)

Förslag från förra mötet: Maria och Mats kontaktar och bokar datum med Utbildningsdepartementet, SKL, Skolverket, UKÄ, fackförbunden, Vetenskapsrådet. Brev går ut till myndigheterna och förhoppningsvis har en del av visiterna hunnits med innan marsmötet.

Utbildningsledarnätverket (Loborg/Ihse)

Utbildningsledarnätverkets AU består av Cecilia I (GU), Helena L (LiU), Anna Hagborg (UU), Göran Johansson (HDa) . Senaste mötet hölls i Växjö med ca 40 deltagare. Frågor som diskuterades:

- Lärarlegitimation
- Generell examen. (Tanken är inte att yrkesutbildning per automatik ska leda till generell examen såväl som yrkesexamen)
- Examensarbete
- KPU
- Intryck från övningskolor, samsyn om remissen: stark önskan att konventet för fram synpunkter. Som exempel nämns utvärderingen av försöksverksamhet med

övningsskolor, bristen på likvärdighet då inte alla lärarutbildningar får tillgång till dessa. Vidare, hur kan vi säkerställa att alla lärarstudenter får samma kompetens när inte alla får samma möjlighet?

- VFU, forskare som presenterade hur man arbetat systematiskt med bedömning av VFU
- Kvalitet i lärarutbildningen

Nästa möte i maj, i anslutning till konventets konferens.

Anders Olsson, Malmö, förde fram att konventet skulle kunna lyfta frågorna om övningsskolor och likvärdighet på sina diplomatiska visiter.

6. Alumnenkäten 2013 (se bilaga)

Arbetsgruppen för Alumnenkäten består av Bengt L, Karin O, Inga-Lill F, Anna H, Mats T.

53,1% (10.800 pers) besvarade enkäten. Tredje gången den görs, men den ser lite annorlunda ut jämfört med de två tidigare varför man inte kan göra jämförelser rakt av. Tidigare fanns "Instämmer delvis" vilket var ett svar många använde sig av. I och med att det svarsalternativet är borta måste den svarande tydligare ta ställning i frågorna.

Svar i fritextfält visar på att de som svarat är mer missnöjda med sin situation på arbetsplatsen än med utbildningen. Det är situationen på skolan som gör att man hoppar av som lärare.

Mats lyfter frågan om Lärarutbildningskonventets mening att han och Maria nu författar en (debatt)artikel om detta resultat. De stämmer av med AU inför artikel.

Nästa undersökning blir mycket intressant eftersom det då kommer med sådana som läst nya lärarutbildningen, där bl. a. grundlärarna kommer att ha betydligt mindre ämneskunskaper per ämne med sig från utbildningen.

De som svarat på undersökningen har arbetat i två år och svarar utifrån den erfarenhet de hunnit få. Kanske utbildade man sig för att arbeta i lärarlag, men verkligheten visade sig innebära mest ensamarbete?

7. KPU – Presentation av utbildningsledarnätverkets kartläggning (Anna Hagborg) (Se bilaga)

Antal studieuppehåll per år är lågt jämfört med motsvarande för långa utbildningar.

Frågan om utbildningen erbjuder självständigt arbete i kärnan eller inte är intressant eftersom det styr vilka grupper som då får svårt att antas (t. ex. utländska) eftersom de saknar självständigt arbete när de ansöker.

Ämnen man inte antar i: kan bero på att det är svårt med VFU, man vill inte konkurrera med längre utbildningen. Kan också bero på avsaknad av examenstillstånd i dessa, t. ex företagsekonomi, juridik, sociologi, pedagogik. Ytterst lite utbildning bedrivs av nya lärare i dessa ämnen. Kommer att bli ett problem.

Om meningen var att KPU skulle lösa utbildningen med småämnena ("vissa-ämnen") på gymnasiet så verkar det inte fungera.

Små studentgrupper innebär utmaning för organisationen. Ibland endast en lärare per student i små ämnen. VFU-handledare med rätt ämnesbehörighet kan vara svåra att få tag på, vilket gör att man drar sig för att erbjuda KPU i vissa ämnen. En annan fara med KPU är fragmentisering: inom kort tid ska studenter läsa in kurser, didaktik och eventuellt skriva examensarbete.

KPU kan vara viktig för att utveckla ämnesdidaktiken på lärosätet. Man kan bygga upp specifik ämnesdidaktisk kompetens på ett lärosäte som kan tillgodose behovet inom KPU-utbildningen. Eftersom det inte finns krav på att ha läst ämnesdidaktik för att bli antagen till KPU måste det erbjudas inom utbildningen. En fara är dock att ämnesdidaktiken blir för allmänt hållen. Ämnesdidaktiken blir därför en ödesfråga för lärarutbildningen. Vem tar ansvar för de ämnen där det utbildas för få lärare?

Ämnesdidaktiskt samarbete mellan lärosäten som erbjuder "små" ämnen efterlyses. Vi borde bli bättre på det.

Hur vill konventet gå vidare? Frågan skickas vidare till nästa möte.

8. Lärarutbildningarnas kommande kvalitetsgranskningar – vad är kvalitet i yrkesutbildningar och hur kan den mätas? (Bengt-Ove Boström, SUHF:s kvalitetsgrupp)
(Se bilaga)

Fokusområden och bevakningsområden

SUHF vill ha ett långsiktigt ställningstagande i frågan om nationellt kvalitetssystem för högre utbildning. Kvalitet i största allmänhet. Inte kvalitetsutvärderingssystem.

SUHF:s expertgrupp vill arbeta för att koordinera och organisera ledningssystem. Kvalitetsutveckling inom utbildning, forskning och administration. Resursfördelning baserad på bibliometri och ranking kan ifrågasättas.

ENQA:s kritik handlar om att UKÄ bedriver utvärderingskontroll, inte utveckling, samt att man har ett utvärderingssystem som inte är godkänd internationellt. Man bör främja utvecklingsperspektivet mer än idag.

Vi måste ha effektiva kvalitetsgranskningssystem där lärosätena själva granskar sin egen och varandras kvalitet. Inte acceptabelt att en tredjedel av Sveriges lärosäten blir underkända på basis av HSV:s/UKÄ:s överprövning av lärosätenas bedömning av de självständiga arbetena. Lärosätena bör införa kvalitetsledningssystem, med granskning av den egna verksamheten, från program/kursnivå och upp. UKÄ:s uppgift bör vara att granska dessa kvalitetssystem, snarare än verksamhetens kvalitet i sig.

Sverige (HSV) fick sämst resultat i ENQA:s undersökning av de nationella granskningsorganen.

Pernilla N, HH: I Halmstad tycks man ha förlorat på samverkan med näringsliv. Examensarbeten för ingenjörerna har bedömts som generella examina. Bristande kvalitet på nästan allt. Skillnad på examensarbete och mål för yrkesexamen och generell examen.

Länk till rapporter från Australien, Skottland, Ontario mm finns på SUHF:s webb http://www.suhf.se/publicerat/rapporter_1

9. Vårkonferensen 2014 (Mats T)

Datum: 5-6 maj 2014 (lunch till lunch)

Arrangör: Högskolan Dalarna

Plats: Falun

Förslag på tema:

- Lärarutbildningar ur ett nordiskt perspektiv
- Vad ska till för att lärarutbildningen ska bli en akademisk professionsutbildning?
- Vad är kvalitet i lärarutbildning och hur kan det mätas?

10. Nästa möte

Nästa möte äger rum den 17 mars på Scandic Sergel Plaza.

11. Övriga frågor

1. *Delning av förordning om ändring i examensmålen* (Mats T)
(Se bilaga)

Fem lärosäten fick denna skickad till sig 29 nov, osa 5 dec. Träder i kraft 1 februari -14. Gäller alla fyra examina från 2011. Har man påbörjat utbildningen före 1 feb -14, eller slutfört den i sin helhet innan dess, kan den studerande välja att ta ut examen enligt den gamla förordningen. Delningen gäller ett par tillägg om metodik i examensmålen. Att visa kunskap om och kunna tillämpa

"undervisningsmetodik" är det som efterlyses. Konventet menar dock att metodik redan ingår i begreppen didaktik och ämnesdidaktik. Föreslås att ordet "och" byts ut mot "inklusive": "Visa sådana kunskaper i didaktik, ämnesdidaktik inklusive metodik..."

Önskemål om att påpeka att det är orimligt med så kort svarstid, och dessutom ingen remissrunda innan. Önskemål om att konventet uttalar sig gemensamt i frågan och påpekar det orimliga i en så kort delningstid.

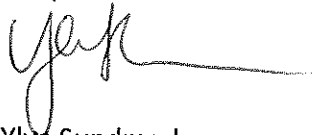
Konventet enas om ett konkret förslag på formulering i det svar man skickar in (bifogas).

2. *Nationellt nätverk för yrkeslärarutbildningar* (Maria J)
Fundering på hur vi samordnar mellan LUK och Yrkeslärarnas nätverk, och att de kan delta i vår majkonferens. Finns även nätverk som heter NordYrk (nordiskt nätverk). Det finns behov av att prata om innehållet i utbildningen inom svenska ramar. Malmö har uppdrag från regeringen att samordna behörighetsprovningen till yrkeslärarutbildningen.
3. *Hur hållbar är den nya lärarutbildningen* (Maria J)
Maria rapporterade från ett seminarium på detta tema anordnat av SNS (Studieförbundet Näringsliv Samhälle). För tidigt säga om nya lärarutbildningen är hållbar, går bara på sin femte termin. Intervju med lärarstudenter som vill ha mer om metodik och konflikthantering. Sigbrit Franke är kritisk då hon har efterlyst system för fortbildning, men regeringen hellre satsar på snabba, kortsiktiga lösningar.
4. *MIK (medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen)* (Mats T, Anders, MAH)
Kan konventet vara ett forum för att sprida frågor om MIK? Statens medieråd anordnar en konferens på temat i höst, MAH är medarrangörer. Inbjudan skickas ut via ledamotslistan. Diskuterades huruvida konventet bör ge utrymme för liknande sakfrågor, då risk finns att fler kommer att rulla in. AU följer upp frågan i vår.
5. *Frågor från Skolverket*
Mängder av frågor från Skolverket, Förvaltningsrätten och enskilda strömmar in till lärosätena, som går på knäna. Hur hantera denna situation som vi inte har resurser att hantera? Bra om de lärosäten som anser att det här är ett problem håller kontakt med varandra och skickar propåer. Skolverket ersätter idag lärosätena för att vara behjälpliga i legitimationsärenden, men frågan väcktes om ersättningen räcker.
6. *Per Tullberg blir ordf Skolforskningsinstitutet*
Denna fråga skjuts upp till nästa möte.
7. *PISA*
"Läsllyftet" kom dagen innan PISA-resultatet lanserades. Att det är fel på lärarutbildningen sägs slentrianmässigt. Är det dags att bemöta denna kritik?

12. Mötets avslutande

Ordförande Mats Tegmark avslutar mötet.

Vid protokollet

Ylva Sundmark

Justeras

Mats Tegmark

Hilde Altern